

ХРОНІЧНА ЦЕРЕБРАЛЬНА ВЕНОЗНА КОНГЕСТІЯ У ХВОРИХ З КОМОРБІНОЮ СОМАТИЧНОЮ ПАТОЛОГІЄЮ: АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ

О Кононець

Національна медична академія післядипломної освіти
ім. П.Л. Шупика, м. Київ

Даний текст є тезами доповіді до III Науково-практичної конференції з міжнародною участю «Психіатрія, наркологія, клінічна психологія та загальна медична практика: міждисциплінарні питання сучасності», 22 – 23 березня 2024 р., м. Київ – online.

Анотація. В тезах наведені дані щодо проблеми діагностики та лікування хронічної церебральної венозної конгестії в структурі соматоневрології, зокрема у пацієнтів з хронічними хворобами нирок. При дослідженні були застосовані відповідно до поставленої мети адекватні методи досліджень, а саме *клініко-неврологічний, нейропсихологічний, лабораторний та інструментальний*. Отримані результати дозволили зробити висновки щодо клінічних особливостей та лікування церебральної венозної конгестії у хворих на хронічні захворювання нирок.

Актуальність. Цереброваскулярні захворювання, зокрема, *хронічне порушення венозної циркуляції головного мозку в частині церебральної венозної конгестії*, є найактуальнішою проблемою сьогодення через високий рівень інвалідизації та смертності пацієнтів:

- 75 % усього об'єму церебрального судинного русла становить саме венозний відділ;
- У 25 % випадків виникнення цефалгічного синдрому пов'язане саме з синдромом хронічної венозної дисциркуляції.

Недостатня увага лікарів та науковців до проблеми *церебральної венозної конгестії* циркуляції, у хворих соматичного профілю зокрема, верогідно зумовлена труднощами:

- верифікації діагнозу церебральної венозної дисфункції;
- стандартизації методик її вивчення.

Основними напрямками в лікуванні хронічної венозної церебральної конгестії є:

- нівелювання, за можливістю, етіологічних факторів або усунення провідного фактора, який формує венозну конгестію;
- патогенетична і симптоматична терапія з використанням препаратів, що мають, так званий, венотонічний ефект.

Мета дослідження: уточнення клініко-неврологічних та інструментальних характеристик хронічної церебральної венозної конгестії та їх особливостей у пацієнтів з коморбідною соматичною патологією, зокрема з хронічною хворобою нирок.

Матеріали дослідження: 42 пацієнта з хронічною хворобою нирок, середній вік хворих - 52,00 ± 2,48 р.

Методи дослідження: клініко-неврологічне обстеження, нейропсихологічне дослідження (шкала Спілбергера — Ханіна), лабораторне дослідження (параметри електролітного балансу, азотного обміну, автоімунних маркерів пошкодження мозкової та ниркової тканин), інструментальне дослідження (триплексне сканування екстракраніальних відділів, брахіоцефальних судин і транскраніальне дуплексне сканування, ультразвукове дослідження нирок, магнітно-резонансна томографія головного мозку).

Результати. При детальному обстеженні пацієнтів з хронічною хворобою нирок були виявлені ознаки:

- У 83,3% хворих - ураження структур як центрального, так і периферичного відділів нервової системи та\або вегетативної нервової системи;
- У 47,6% - певні нейропсихологічні особливості зростання конституційної та\або ситуативної тривожності;
- у 67 % пацієнтів - ознаки порушення ліквородинаміки в поєднанні з церебральною венозною конгестією.

Основними напрямками в лікуванні стали:

- вплив на етіологічні фактори (за можливістю)
- патогенетична і симптоматична терапія - еуфілін, теофілін, кофеїн, ескузан, діосмін, гесперидин, екстракт іглиці та інші комбіновані препарати.

Висновки. Незважаючи на те, що на сьогодні дискутабельною є існування хронічної церебральної венозної дисциркуляції як окремої нозологічної одиниці, поширеність та медико-соціальна значущість цієї проблеми є досить актуальною.

Саме тому, актуальними є також проблеми ранньої діагностики та ефективного лікування хронічної венозної конгестії у пацієнтів різних вікових груп з коморбідною патологією для покращення прогнозу та якості життя таких хворих.